

A tanyafejlesztési program eredményei, tapasztalatai

**MNVH Hálózati és Projektkoordinációs
Igazgatóság**

Vágó Ilona mb. osztályvezető

**1223 Budapest,
Park u. 2.**

Telefon: 06 1 362 8100

www.nakvi.hu

2011. évi Tanyafejlesztési Program elemzése

MTA KRTK elemző munkájából I.

Megállapítások 1 célterület:

- ***A Tanyai termék piacra juttatását*** ezen belül is az új piac létrehozását vagy a régi felújítását inkább településfejlesztési feladatként jellemzi, amelyet sokkal komplexebb célként lehetne kezelni (termelők szervezésével, infrastruktúra biztosításával: szállítás, tárolás, hűtés, egyéb üzleti szolgáltatások kapcsolásával lehetne elérni) A további alcélok fontosságának hangsúlyozása (*tanyai termék feltárás, védjegy bevezetése, fejlesztése; tanyagazdaságokat összefogó magasabb hozzáadott értéket biztosító vertikális integráció biztosítása; tanyagazdák számára nyújtott szolgáltatások*).
- ***Villany nélküli tanyák fejlesztése megújuló energiával:*** valódi térségi fejlesztés biztosítását nem teszi lehetővé, tekintettel a rendelkezésre álló forrás nagyságára (**2012. évben** már: megújuló+villamos energiára is lehetett pályázni).
- ***Földút karbantartása:*** Itt még támogatott volt de, **2012. évben** az erőgép kivételre került a támogatott eszközök listájából, mivel az önkormányzatok szinte mindegyike rendelkezik már erőgéppel, így csupán a vontatott gépekre lehetett pályázni.
- ***Vízminőség vizsgálatok elvégzése*** – nem volt nagy érdeklődés –inkább egyedi probléma mint térségi jelleg (**2012.évben** a minimális igény miatt 1 pályázat kivételre került a programból és átcsoportosításra más célokhoz.)
- ***Tanyagondnoki szolgálat fejlesztése*** jelenleg a legfontosabb államilag támogatott tevékenység a tanyavilág megőrzésében! Ennek további ösztönzése szükséges! (**2012. évben** kiegészítésre került a mobil higiéniai eszközök beszerzésének lehetőségével)
- ***Térségi tanyafejlesztési program kidolgozás:*** a nem homokhátsági tanyás települések kapacitálása kell (a teljes felmérésre ugyanakkor a társulások, önkormányzatok nem rendelkeznek megfelelő humánkapacitással).

2011. évi Tanyafejlesztési Program elemzése

MTA KRTK elemző munkájából II.

Megállapítások 2. célterület:

- Az egyéni gazdáknak problémát okozott a formai, jogosultsági követelményeknek való megfelelés.
- A fejlesztési célok közül *a természetközeli, egyedi szennyvíz-kezelés és elhelyezését* nem javasolta szerepeltetni a következő évtől.
- A pályázatoknál jellemzően több pályázati cél is megjelölésre került (ennek száma 2012. évben tovább nőtt)

Területi elemzés:

- *1. célterület esetében:* Kecskemét, felső-Kiskunság, Homokhátság délkeleti része , valamint Észak Alföld Debrecen, Hajdúböszörmény, Nyíregyháza.
- *2. célterület esetében:* Kecskemét, Békéscsaba, Gyula, Debrecen, Hódmezővásárhely, de aktívan pályázott a mórakalmi, kiskunhalasi térség.

Alapinfrastruktúra felmérés: a legrosszabb a helyzet a *vezetékes vízszolgáltatás* terén 310 tanyából csak 11 esetében (11%).

Szilárd útburkolat 53 tanyának van ilyen megközelíthetősége (17%);

Villanyhálózattal történő ellátottság 300 tanyából 270 esetben (90%).

2011. évi Tanyafejlesztési Program elemzése

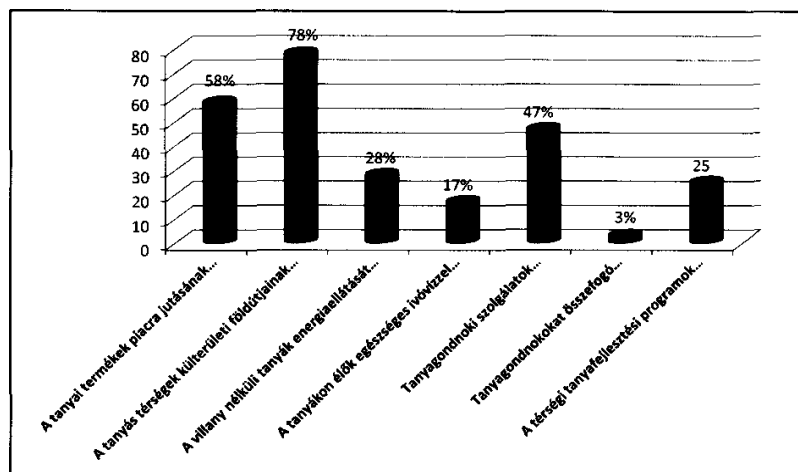
MTA KRTK elemző munkájából III.

A pályázók szemszögéből tett megállapítások (online kérdőívek segítségével) a Programmal kapcsolatosan:

- Bár nem volt kötelező a kérdőívek kitöltése jó volt az arány –minden nagyobb tanyás körzetből érkeztek vissza kérdőívek.
- Visszajelzettek zömében pályázatokért felelős ügyintézők, pályázatírók, kistérségi menedzserek, tanyagazdák, de képviselő, lelkész is válaszolt.

A pályázati célok „népszerűsége”

- A külterületi földútkarbantartást a jövőben is legfontosabb pályázati célként jelölte a válaszadók 78%-a, a tanyai termék piacra jutást 58%-a, illetve a tanyagondnoki szolgálatok fejlesztését 47%-a.

2011. évi Tanyafejlesztési Program elemzése

MTA KRTK elemző munkájából IV.

- Viszonylag kevesen vélték fontosnak az *egészséges ivóvízzel történő ellátás*, a *vízminőségi vizsgálatok elvégzését*, valamint a *tanyagondnokokokat összefogó támogatásra jogosult szervezetek fejlesztését*.

A pályázat körülményei, lebonyolítása

- Többségében nagyon jónak, illetve jónak ítélték csak néhányan találták közepesen jónak.

A pályázat kezelő munkatársak munkáját kivétel nélkül jónak találták.

Külső információk és dokumentációk megszerezhetőségét: ugyanannyian tartották közepesen jónak, mint ahányan jónak.

2011. évi Tanyafejlesztési Program elemzése

MTA KRTK elemző munkájából V.

Pályázók által megfogalmazott konkrét javaslatok:

- A rendelkezésre álló keretösszeg megemelésének fontossága
- Külterületek **közbiztonságának megteremtése** (2012 évben ezért is került be ez a cél a 2. célterület tekintetében)
- Új célterület bevezetése a komplex fejlesztésekhez

Megállapítások:

- A pályázat által megelőzhető a tanyarendszer összeomlása
- A kitöltők fele azonosult azzal, hogy a támogatásnak a meglévő terület **specifikus célokat** kell szolgálnia, illetve ,hogy a **nyerteseknek komoly fenntartási garanciát** kell vállalnia
- A nem nyertes pályázók kétharmada nem tartotta elégségesnek, hogy egy évben egy pályázat **kerüljön kiírásra**, illetve a **pénzösszeg elosztását** egyharmaduk **nem találta megfelelőnek**

Gondot jelentett:

- A megkérdezettek esetében többen az **önrész előteremtését** találták problémának
- Továbbá az **egyes szakhatósági engedélyek beszerzéséhez a határidő rövidségét**
- **Megvalósítás módjának rugalmasabb módon kezelését** (megvalósítási határidő módosítása, kisebb pénzügyi átcsoportosítási lehetőségek).

2011. évi Tanyafejlesztési Programról számokban

Célterület	Pályázatok száma (Db)	Lekötött forrás (Ft)	Kifizetett pályázatok száma (Db)	Kifizetett pályázati összeg előleggel (Ft)
1. célterület	70	713 241 545	39	363 699 076
2. célterület	131	216 758 451	78	135 533 444
Összesen	201	929 999 996	117	499 232 520

Szerződés-módosítással jelenleg érintett pályázatok	Pályázatok száma (Db)	Érintett pályázatok finanszírozási összege (Ft)	Ebből Tanyai termék piacra jutása célra pályázott (Db)	Finanszírozási összege (Ft)
1. célterület	16	316 241 336	5	240 492 078
2. célterület	17	13 883 569	-	-
Összesen	33	330 124 905	5	240 492 078

2011. évi hatósági szerződés módosítások okai

- **Államháztartási törvény módosításából eredő bankszámlaszám, adószám, regisztrációs szám változás** (Háromoldalú megállapodás értelmében BB döntés nélkül módosítható)
- **műszaki tartalom változás** (gyakran az árajánlati kötöttségek megszűnéséből eredően)
- **határidő módosítás** (a szerződésben rögzített határidő nem volt elegendő a fejlesztés megvalósítására)
- **Adminisztrációs hibából adódó változtatás**
- **Gyakran csak az elszámolás megküldésekor derült ki, hogy bár szükséges lett volna nem kezdeményezett módosítást az ügyfél** (pl: kevesebbet valósította meg a fejlesztést, így a támogatási összeg is csökken; vagy a fejlesztés valamely részét nem tudta megvalósítani pl. nem forgalmaznak a pályázatában bevállalt vetőmagot stb.)
- **Többszörös szerződésmódosítások** (ezáltal a fejlesztések megvalósítási idejének kitolódása)

Feldolgozás során tapasztalt problémák, hiánypótlási okok

- **bejelentési kötelezettségek elmulasztása** (pl. nem azt, nem attól nem annyiért vették meg, melyet nem jelentett – Szerződés módosítás - Elhúzó díjak!!)
- **a záradékolások során nem a megfelelő összeg és nem megfelelően kerül feltüntetésre** (adott esetben nem veszik figyelembe a támogatási intenzitást, amennyiben előleges az ügyfél külön szükséges záradékolni az előleg és külön a fennmaradó a támogatás terhére elszámolandó összeget) Továbbá **nem volt jó a hitelesítés!**
- **Számlaösszesítő nem megfelelő kitöltése!**
- **Nem időben történt meg az előleg, illetve a végelszámolás benyújtása**

81/2011. (VIII.11.) VM rendelet (a továbbiakban Rendelet) módosítása értelmében: A 2011. évi tanyafejlesztési program fejlesztések megvalósítási véghatárideje:

2012. November 30!

2011. évi helyszíni ellenőrzések bonyolítása

Rendelet szerint: a támogatott **pályázatok 5%-át** 2012. szeptember 30-ig a megvalósulás helyszínén ellenőrizni kell!

Ez 2011. évben a 201 nyertes pályázat figyelembevételével **11 pályázat** helyszíni ellenőrzését jelentette!

Ellenőrzések tapasztalatai:

- Az előzetes egyeztetés, illetve kiértékelő levelek megküldését követően a pályázók nagy része valamennyi **az ellenőrzéshez szükséges dokumentumot előkészítette– ezzel is segítve az ellenőrök munkáját**
- Ugyanakkor olyan tapasztalatunk is volt, hogy **a beszerzett eszköz nem került aktiválásra**– Ennek megfelelően felszólítottuk a pályázót, hogy a fejlesztés megvalósulása ismételt ellenőrzés keretében újra ellenőrizni fogjuk és addig az eszköz használatba helyezéséről gondoskodik.

2011. évi feladatok a program lezárásához

- A kifizetett ügyfelek esetében a Felhatalmazó levelek - *azonnal beszédési megbízások* – visszavonása (a NAKVI készíti el a formadokumentumot, tölti fel adattal és megküldi az MVH felé aláírásra, mely ezt követően a NAKVI által az ügyfél felé kiküldésre kerül.) Ezzel a dokumentummal kell az ügyfélnek a bankjánál kezdeményezni a visszavonást!
- Vezetői ellenőrzést követően a fennmaradó elszámolások kifizetéseinek kezdeményezése az MVH felé
- Szerződés módosítások aláírását követően a rendben levő elszámolások kifizetése

2012. évi Tanyafejlesztési Program (beérkezett igények)

Benyújtási időszak: 2012 .július 9- augusztus 31.

Célterület	Véglegesített pályázatok száma (Db)	Vállalt Önerő (Ft)	Vállalt hitel (Ft)	Igényelt támogatás (Ft)	Összesen (Ft)
1. célterület	176	273 626 347	13 849 932	2 299 543 600	2 587 019 879
2 célterület	241	186 287 834	13 051 089	449 245 845	648 584 768
Összesen	417	459 914 181	26 901 021	2 748 789 445	3 235 604 647

Papír alapon is beérkezett pályázatok száma: 407 darab

2012 évi nyertes pályázók

Kimutatás

Célterület	Nyertes pályázatok száma (Db)	Pályázati összeg (Ft)	Ebből Előleggel érintett pályázók száma (Db)	Előleg összege (Ft)
1. célterület	84	798 276 048	63	119 669 945
2. célterület	121	218 957 491	66	24 941 780
Összesen	205	1 017 233 539	129	144 611 725

2012. évi Tanyafejlesztési Program nyertesei között: ***„Homokháti tanyai termékek piacra jutásának előmozdítása, Kamra –túra segítése”*** pályázat

- A megvalósítással érintett települések száma: 66
- A fejlesztés témái:
 - Projektindító konferencia;
 - Tanyai gazdák számítógép felhasználói ismereteinek bővítése
 - Gazdadélutánok megszervezése és megtartása (téma: kistermelői termékértékesítés, a védjegy használat marketing jelentősége, aktuális információk közreadása)
 - Direkt értékesítő tanyai gazdaságok elérhetőségének javítása (információs táblák pótlása)
 - Homokhátság védjegy bevezetése, népszerűsítése (gazdakártya, PR cikk, reklámanyag megjelentetése)
 - Tanyai termékek város-vidék együttműködés keretében történő piacra juttatása (forum tartásával, szórólap közreadásával.)
 - Eszközbeszerzés (számítógép, nyomtató, külső winchester)
- Pályázat megvalósításának **összköltsége** mindösszesen **10.885.000.-Ft**
- **Elnyert támogatási összeg** mindezek megvalósítására: **9.796.500.- Ft**

2012. évi tanya pályázatok további teendői

NAKVI feladatai:

- **Hatósági szerződések előkészítése aláírásra** (205 darab szerződés megküldése először miniszteri, majd ezek kiküldése a pályázók részére aláírásra)
- **Előleg utalásokról történő gondoskodás**

Pályázó feladatai:

- **A hatósági szerződés áttekintése,** amennyiben valamennyi a pályázatában jelzett fejlesztés szerepel benne annak **aláírása,** dátummal ellátottan!
- **Felhatalmazó levelek pályázók általi visszaküldése a szerződéssel együtt!** (a formadokumentum letölthető lesz a www.nakvi.hu / Tanyafejlesztési Program menüpont alatt.
- **A fejlesztés megkezdése a támogatási döntés kézhezvételétől**

Végrehajtásban, elszámolásban történt főbb változások 2011 évhez képest!

- A szakmai és pénzügyi elszámolás megküldésére **15 nap** (tavaly 30 nap volt!) áll rendelkezésre a pályázó rendelkezésére a fejlesztés befejezésétől, de legkésőbb a hatósági szerződésben meghatározott befejezési határidőtől számítva
- A hatósági szerződés műszaki tartalmának változtatására **1 alkalommal -bejelentési kötelezettség és a miniszter előzetes jóváhagyásával** van lehetőség (tavaly nem volt korlátozva- ezért csúszás a programban!) – A fejlesztés teljes megvalósulását megelőző 60 napig lehet bejelenteni!
- Hatósági szerződés **tartalmi módosítására** - támogatási **előleg igénylése esetén**- csupán a támogatási **előlegnek a nyertes pályázó számlaszámára történő megérkezését megelőző időpontban** kezdeményezhető!
- Csökkentett támogatási összeg megítélése esetén van mód a pályázati tartalom csökkentésére (ez a szerződések összeállításánál figyelembe lett véve)
- Mindazon költségek számolhatók el, amik a költségvetésben is feltüntetésre kerültek (legfeljebb a megítélt támogatási összeg 10%-áig a pályázat előkészítési költségei (személyi, anyagi jellegű) –ezek már a támogatási döntés kézhezvételét megelőzően, a pályázat postára adásának idejéig keletkezhetnek.
- **Megvalósítás** rendelet szerinti **véghatáridő: 2013. április 30.**

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

1223 Budapest,
Park u. 2.
Telefon: 06 1 362 8100
www.nakvi.hu